

1-2005

ARCHE

ПАЧАТАК

1-2005

ARCHE 1 (35)
студзень 2005

Літаратурна-мастацкі часопіс
«ARCHE Пачатак» выдаецца
зь верасня 1998 году штодвямесяцы.

РЭДАКЦЫЯ:

Валер Булгакаў — галоўны рэдактар
Алена Казлова — сакратарка рэдакцыі

Адрас для допісаў: ARCHE, а/с 3, 220018,
Менск-18.

E-mail: arche@arche.org.by

Заснавальнік: Андрэй Дынько.

Выдавец: установа «Рэдакцыя часопісу
«Архэ-Пачатак».

Пасьведчаньне аб дзяржаўнай рэгістрацыі
№ 530 ад 4.05.2001.

ISSN 1392-9682

Юрыдычны адрас: вул. Рэвалюцыйная, 13-
11, 220030, Менск.

Цана дамоўная.

Рэдакцыя не вяртае і не рэцэнзуе рукапісы.
Рэдакцыя рэдагуе матэрыялы, прынятыя да
друку.

© «ARCHE Пачатак», 2005

Часопіс можна замовіць у распаўсюднікаў:

Баранавічы — Руслан Равяка, п/с 13,
225409, Баранавічы-9, тэл. (029) 767-20-37.

Барысаў — Алег Лучына, п/с 714, 222120,
Барысаў-1, тэл. (01777) 9-60-59.

Берасьце — Андрэй Клімус,
тэл. (0162) 23 16 49, (029) 727-44-83.

Віцебск — Віктар Сыцяпанаў,
тэл. (0212) 27-62-48.

Полацк — Алесь Аркуш, тэл. (0214) 41-85-
19.

Гомель — Юлія Сальнікава,
тэл. (0232) 42-18-30, (029) 678-18-30.

Горадня — Зьміцер Чарнелі,
тэл. (029) 785 80 52.

Магілёў — Алесь Асіпцоў,
тэл. (0222) 25-57-85, (029) 625-57-85.

Менск — Алесь Яўдаха (029) 643-57-33.
Шукаем распаўсюднікаў зь іншых мясцінаў.

Падпісана ў друк 10.01.2005.

Выхад у сьвет 25.01.2005. Фармат 70х100 у 1/16.
Друк афсэтным. Гарнітура Школьная. Ум. друк.
арк. 16. Ул. выд. арк. 17,9. Умоўн. фарбаадб. 15,7.
Наклад 690 асобнікаў. Замова

Надрукавана з гатовых дыяпазытываў заказчыка
ў друкарні ТАА «Палікрафт»,
220113, г. Менск, вул. Я. Коласа, 73.

П а д п і с н ы і н д э к с 0 0 3 4 5

ARCHE on-line: <http://arche.home.by>

ЗЬМЕСТ

	5	АЛЯКСАНДАР БАТУРА Тры памаранчавыя высновы
КРЫТЫКА	11	МІХАСЬ ТЫЧЫНА Эра камэнтароў
	17	ВІТАЛЬ СІЛІЦКІ Імпэрыя альбо лідэр
	26	ДЗЬМІТРЫ ПАДБЯРЭСКІ Кніга жыцця і сьмерці
	31	ПЁТРА РУДКОЎСКІ Панская Польшча і бяспанская Беларусь
	61	ДАНІЛА ЖУКОЎСКІ Асаблівасьці каляніяльнае сацыялізацыі
	66	ВОЛЬФ РУБІНЧЫК Балота ці трагедыя
АНАЛІТЫКА	75	ЭНДРУ ЁІЛСАН Як урэшце стаць нацыяналістам
	79	ІМАНУІЛ ВАЛЕРСТАЙН Выбары 2004 году ў ЗША
	83	СЛАВОЙ ЖЫЖАК Над вясёлкай. Лібэральнае Ватэрлоо
	92	ЗЬБІГНЕЎ БЖАЗІНСКІ Глябальнае дамінаваньне ці сусьветнае лідэрства
	105	РОБЭРТ КАГАН Пра рай і ўладу
	119	ФРЭНСЫС ФУКУЯМА Момант нэакансэрватызму
	132	ЧАРЛЬЗ КРАЎТХАМЭР У абарону дэмакратычнага рэалізму
	146	НАЯЛ ФЭРГЮСАН Сьвет перад абліччам безуладзьдзя
ЭСЭІСТЫКА	153	ІЯН БУРУМА Ісламская дэмакратыя для Іраку
	161	СЯРГЕЙ ДУБАВЕЦ Праект Беларусь
	171	АЛЕСЬ АРКУШ Маё Жодзіна
	179	АКСАНА БЯЗЬЛЕПКІНА Амбітная літаратура
	185	КІРЫЛА ПАЗЬНЯК Амбіцыі ў беларускай палітыцы — нясьціпласьць розуму
	190	ВІКТАР ЛЕАНЕНЯ Герадотава мора
	200	СЯРГЕЙ ШЫДЛОЎСКІ Полацкія амбіцыі
	203	АЛЬБІНА СЕМЯНЧУК Расія, камунізм і сьвет
	205	«Народ бяз нас, як бараны расьсеяныя» Гутарка з АЛЕСЕМ ПУШКІНЫМ
ЛІТАРАТУРА	210	АНДРЭЙ ХАДАНОВІЧ 3 цыклу «Неба над Бэрлінам»
	216	ЮРАСЬ БАРЫСЕВІЧ Сусьвет Слова
	220	МІЛЕНКА ЕРГАВІЧ Асаг. Гурбэт
	234	УЛАДЗІМЕР РАКІЦКІ Накіды алавіком з блякноту для маляваньня
	238	ВІТАЛЬД ВІРПША Сьмецьце
ПАЛЕМІКА	240	ДАНІЛА ЖУКОЎСКІ Плякат, праткнуты дзідай
РЭЦЭНЗІІ	242	ДЗЬМІТРЫЙ ПЛАКС Эстэтыка ў чатыры хады
ПАКАЗЬНІК	248	Зьмест «ARCHE» за 2004 год

CONTENTS

FOREWORD	5	Search for us in the Underground
QUESTIONNAIRE	7	Well-Known Russian-speaking Intellectuals Reply to ARCHE Questionnaire
POLEMICS	28	VALER BUŁHAKA× Why Is Belarus not Austria, but a Eurasian Satrapy?
	46	PIOTRA SADO×SKI When Formal Logic Is out of Place
	48	DANIŁA ŻUKO×SKI Pax Vobiscum
	54	JURY DRAKACHRUST A War Ruse
ANALYTICA	59	NERIJUS PREKEVICIUS How A. Lukašenka Justifies the Referendum and His Rule
	71	UŁADZIMIER MACKIEVIČ Whose Policies ‘Crack’ in Bieraście Region. The Presidential Address to Bieraście Students
	88	LILIA SHEVTSOVA The Limits of Bureaucratic Authoritarianism
	93	SAMUEL P. HUNTINGTON Dead Souls. The Denationalization of the American Elite
CRITICISM	112	PIOTRA RUDKO×SKI The Foundations and the ‘Crutches’ of State Ideology
	133	ANDREJ JAHORA× The Poverty of Ideology
	138	DANIŁA ŻUKO×SKI ‘Liberty’ Aunt
	143	SIARHIEJ BOHDAN The History of Allegories: Muslim Literature of the Grand Duchy of Lithuania
ESSAYS	155	SIARHIEJ NOSA× Do You Remember How Everything Was Beginning?
	164	IHAR BABKO× The Catacombs of Cogito
	172	ALAKSIEJ BACIUKO× The Truth and the Lies of History
LITERATURE	178	FRANC SI×KO Asymmetry
	187	SIARHIEJ BAŁACHONA× The Earth under Phoenix Wings
	200	ALEŚ MAKRACO× Poems
	202	CHRIS BRATTEN Ministry
	208	TOM STOPPARD Dogg’s Hamlet, Cahoot’s Macbeth
	262	JURAŚ PACIUPA Zeno’s Arrow. A Rhythmological Treatise
SHORT REVIEWS	320	ANATOL TRAFIMČYK Between Scylla and Charybdis
	324	JA×HIEN KAZINIEC Belarus Multi-faceted